

Miten opin thain kielen konsonanttien luokat helposti

04.05.2019

Thain konsonantit jakautuvat kolmeen luokkaan: matala, keski ja korkea.

Konsonantit ja niiden luokat voi opetella taulukosta <http://fi.wikipedia.org/wiki/Thai-aakkoset>.

Koska puolet konsonanteista kuuluu luokkaan matala, poikkeusten eli keski ja korkeat opettelu riittää. Tämäkään opiskelutapa ei tunnu kauhean inspiroivalta.

Konsonanttien jako kolmeen ryhmään ääntenmuodostuksen perusteella

Helpoin ja nopein tapa on kuitenkin suun anatomiaan perustuva. Konsonantit jakautuvat kolmeen ääntenmuodostustapaan tai oikeastaan paljon useampaankin, kuten kuvassa <http://www.womenlearnthai.com/photos-post/consonants-nose.jpg> on esitetty.

Seuraavassa käytetään jakoa kolmeen eli (1) Sonorantit (2) Puhaltavat ja (3) Klusiilit

1. Sonorantit soivat tai hymisevät suun yläosassa. Näitä ovat

ม น ง ร ล ย ว eli

M N N G R L J V.

Muistisääntö edellä mainituille on "mongolian järvi", jossa on mainittu kaikki sonorantit tasan yhden kerran, mutta ei muita konsonantteja.

<http://tieteentermipankki.fi/wiki/Kielitiede:sonorantti>

Soinnillisia konsonantteja ovat likvidat, nasaalit ja puolivokaalit ja niitä kutsutaan yleisnimellä sonorantit.

2. Puhaltavat konsonantit päästävät ilmaa ulos suusta.

Näitä ovat Frikatiivit F, H, S sekä Aspirantit KH, CH, TH, PH.

<https://fi.wikipedia.org/wiki/Frikatiivi>

Frikatiivi eli hankausääne on obstruenttinen konsonantti, joka syntyy, kun ääntöväylä puristetaan niin kapeaksi, että sen läpi kulkeva ilmavirta aiheuttaa hankaushälyä

[https://fi.wikipedia.org/wiki/Aspiraatio_\(fonetiikka\)](https://fi.wikipedia.org/wiki/Aspiraatio_(fonetiikka))

Aspiraatio^[1] fonetiikassa liittyy obstruenttien ääntymiseen. Aspiraatiolla voidaan tarkoittaa joko ilmanpaineen voimakkaasta laukeamisesta syntyvää h-maista lisä-äännettä tai klusiilin laukeamisen jälkeistä soinnitonta vaihetta. Äänneestä, johon liittyy aspiraatio, käytetään nimeä **aspiraatta**.^[2] Kansainvälisessä foneettisessa aakkostossa aspiraatio merkitään pienellä h-kirjaimella [h], esimerkiksi [p^h].

Voimakas aspiraatio kuuluu esimerkiksi englannin kielen sanassa *pea* [p]:ssä vokaalin edellä. Aspiraatio voi olla kestoaltaan jopa samanpituisen kuin tavallinen äänne.^[2] Tämän vuoksi puhujat, joiden äidinkielessä ei aspiraatiota esiinny, saattavat kuulla aspiraation erilliseksi äänneeksi.

Seuraavassa puhaltavat konsonantit niin, että ensin on matalan ja sitten korkean luokan konsonantit.

ช ฟ อ ช ค ฆ พ ภ ท ธ eli

CH, F, H, S, KH, KH, PH, PH, TH, TH

ฉ ผ ห อ ส ศ ษ ข ผ ญ eli

CH, F, H, H, S, S, KH, PH, TH

3. Loput ovat klusiileja

<https://fi.wikipedia.org/wiki/Klusiili>

Klusiili on äänne, joka syntyy, kun ilmavirta ensin pysäytetään ääntöväylässä ja sitten annetaan sen purkautua äkillisesti.

Tavallisimmat soinnittomat klusiilit ovat velaariklusiili [k], alveolaarinen klusiili [t] ja bilabiaalinen klusiili [p]. Niitä vastaavat soinnilliset klusiilit ovat [g], [d] ja [b]. ja glottaaliksi klusiili.

Thain kielen klusiileja ovat

ก ป จ ต บ ด อ eli

K P TZ T B D O (Äänten O eli อ tulkitaan thain kielessä olevan puolivokaali).

Kokeile sanoa peräkkäin OO, KOO, POO, TZOO, TOO ja huomaat, että ne kuuluvat samaan ryhmään tässä järjestyksessä alhaalta ylöspäin ääntöväylässä kulkien. Merkki จ litteroidaan yleensä DZ, jotta suomalainen lausuisi sen mahdollisimman hyvin, mutta kielitieteellisesti se on soinniton ja lähempänä TZ eli sellaista T-äännettä, joka lausutaan niin, että kieli törmää kitalakeen

Vokaaleja lausuesssa ei tarvitse tai saa jännittää suutaan, mutta O vaatii hieman jännittämistä, joten se on puolivokaali. Suomen kielen vokaalit eivät ole puhtaita, joten halutessasi lausua vokaalit kuten thaissa tai muissa kielissä anna niiden tulla puhtaina ulos kaulan äänihuulista pilaamatta niitä suun, leuan tai huulien toiminnalla.

Konsonanttien luokat ääntenmuodostuksen perusteella

Edellä oleva lausumiseen perustuva jako on helppo oppia ja muistaa äännelemällä eri konsonantteja suussa.

1. Sonorantit ("yläkonsonantit") M, N, NG, R, L, J ja V kuuluvat aina luokkaan matalat.
2. Klusiilit (K, P, T, G, B, D, DZ, O) ovat aina keskiluokassa. Tähän luokkaan ei kuulu muita kuin ne.
3. Puhisevat ja puhaltavat ("etukonsonantit") kuuluvat puoliksi luokkiin matala ja korkea. Eli tietääkseen kaikkien, ei vain puhisevien, konsonanttien luokat, täytyy opetella ainoastaan puhisevien konsonanttien korkean luokan jäsenet, joita on käytössä kymmenen. Lisäksi taulukoissa esitetään kaksi käytöstä poistunutta eli khoo khuat ja khoo khon.

Onneksi korkeissa puhaltavissa sattuu melkein kaikissa olemaan oikealle tai yläviistoon oikealle osoittava pallukka tai väkä.

ฉ ผ ส ศ ห ญ อ ผ ษ ข ฐ ข ต (järjestys sama kuin alla olevassa lorussa)

Poikkeuksena on lähinnä hyvin yleinen ข eli khoo khai (kananmuna). Vertaa mataliin puhaltaviin:

ค ช ฌ ท พ ฟ อ . . ฉ

Muistisääntö korkean luokan konsonanteille on niiden kutsumanimiin liittyvä loru **Soittolautaset** soi ja **mehiläinen** pisti, kun **tiikeri** otti **katoksen laatikossa** olevasta **pussista kannen** alta **erakon kananmunan** ja laski sen **jalustalle**.

Pullokin putosi jalustalta (ei enää käytössä thain kielessä)

Konsonanttien mahdollista sorinaa ja korkeusluokkia kannattaa harjoitella ainakin muutamia tunteja seuraavissa osoitteissa.

<http://www.thai-language.com/id/841749>

<http://www.thai-language.com/id/838480>

Näissä molemmissa rasti ruutuun " include rare and obsolete consonants" tuo näkyviin myös harvinaisemmat konsonantit.

Lisäksi, jos edellä olevassa 841749-loppuisessa linkissä rastittaa ruudun " show the phonemic transcription too", kirjaimen englanninkielinen vastine tulee näkyviin. Kaikissa thai-language-linkkeissä suomen J on englannin Y ja suomen V on englannin W sekä suomesta puuttuva DZ on englannin J.

Suomeksi luokkatesti on osoitteessa

<http://www.thait.net/KonsonanttiLuokka.aspx>

Konsonantit huonosti tuntevat voivat aloittaa osoitteessa

<http://www.thai-language.com/id/809331> tai

<http://www.thait.net/Konsonanttitesti.aspx>

Puhinoita ja luokkia harjoitellessa varmistuu myös se, tunnetko varmasti keskenään samankaltaiset konsonantit, koska ne saattavat kuulua eri luokkaan, kuten esimerkiksi seuraavat: **ด ก**

Tavun alkavan konsonantin luokka on ratkaiseva, mutta ei ainoa tekijä, tavun äänenkorkeudessa. Konsonanttien luokat eivät siirry nimensä mukaisesti tavun äännekorkeuteen, vaan matalalla konsonantilla alkava tavu on yleensä tooniltaan joko keski tai korkea. Vastaavasti korkeaa vokaalia seuraa yleensä joko matala tai nouseva tooni. Nämä konsonantin luokkaa ja tavun lopputapaan perustuvat vaihtoehdot oletustoonit voi muuttaa konsonantin päälle kirjoitettavilla toonimerkeillä.